

Návrh č. 3/2021

Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Veľký Meder o poskytovaní opatrovateľskej služby, donášky obedov a jednorazových sociálnych dávok

Návrh na uznesenie:

Mestské zastupiteľstvo vo Veľkom Mederi

a/ uznáva sa

Všeobecne záväzné nariadenie mesta Veľký Meder č. o poskytovaní opatrovateľskej služby, donášky obedov a jednorazových sociálnych dávok

Spracovala: Mgr. Jana Bognárová
Predkladá: Gergő Holényi
primátor mesta

Všeobecné záväzné nariadenie
mesta Veľký Meder č.....
o poskytovaní opatrovateľskej služby, donášky obedov
a jednorazových sociálnych dávok

Mestské zastupiteľstvo vo Veľkom Mederi v zmysle § 6 zákona SNR 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a čl. V ods. 3 V zmysle zákona Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov vydáva toto všeobecné záväzné nariadenie:

Všeobecným záväzným nariadením sa upravujú podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, donášky obedov a jednorazových sociálnych dávok v meste Veľký Meder

Článok I
Opatrovateľská služba

- 1.) Opatrovateľská služba ako druh sociálnej služby sa poskytuje občanovi s trvalým pobytom v meste Veľký Meder na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia.
- 2.) Opatrovateľská služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá
 - a) je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je medzi II.- VI. podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách č. 448/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov
 - b) je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 zákona o sociálnych službách č. 448/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.
 - c) Opatrovateľskou službou sa poskytujú úkony podľa prílohy č. 4 zákona o sociálnych službách č. 448/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov. Rozsah úkonov na základe sociálnej posudkovej činnosti určuje mesto podľa prílohy č. 1. zákona o sociálnych službách č. 448/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov. Minimálny rozsah úkonov sebaobsluhy nesmie byť nižší, ako je rozsah zodpovedajúci stupňu odkázanosti fyzickej osoby posúdený podľa prílohy č. 3 k zákonu o sociálnej službe č. 448/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 3.) Opatrovateľskú službu nemožno poskytovať fyzickej osobe
 - a) ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba,
 - b) ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, ak tento zákon neustanovuje inak,
 - c) ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu,
 - d) ktorej je nariadená karanténa pre podozrenie z nákazy prenosnou chorobou a pri ochorení touto nákazou.
- 4.) Ustanovenie odseku 3 písm. b) sa nepoužije, ak fyzickej osobe
 - a) vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje ústavná zdravotná starostlivosť v zdravotníckom zariadení,
 - b) vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje odľahčovacia služba,
 - c) ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na

opatrovanie podľa osobitného predpisu, sa poskytuje opatrovateľská služba v rozsahu najviac osem hodín mesačne.

- 5.) Opatrovateľská služba sa poskytuje v domácnosti občana v pracovných dňoch, podľa individuálnych potrieb klienta, prostredníctvom opatrovateľov, s ktorými mesto uzatvára pracovný pomer.

Článok II

Posudková činnosť

- 1.) Zdravotná posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej osoby je hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu fyzickej osoby, pričom posudzujúci lekár vychádza z lekárskeho nálezu vypracovaného zmluvným lekárom tejto fyzickej osoby.
- 2.) Na základe výsledkov posúdenia vypracuje posudzujúci lekár zdravotný posudok, ktorý obsahuje stupeň odkázanosti, priemer dosiahnutých bodov fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu fyzickej osoby.
- 3.) Sociálna posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej osoby je posudzovanie individuálnych predpokladov, rodinného prostredia a prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby do spoločnosti. Vykonáva ju sociálny pracovník mesta.
Výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je sociálny posudok, ktorý obsahuje znevýhodnenia fyzickej osoby v oblasti seba obslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť a pri základných aktivitách podľa prílohy č. 4 zákona o sociálnych službách č. 448/2008 Z. z v znení neskorších predpisov v porovnaní s fyzickou osobou rovnakého veku a pohlavia bez nepriaznivého zdravotného stavu.
- 4.) Na základe zdravotného a sociálneho posudku sa vyhotovuje posudok o odkázanosti na opatrovateľskú službu, ktorý obsahuje
 - a) stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej osoby,
 - b) znevýhodnenie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo s nepriaznivým zdravotným stavom v oblasti seba obslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách,
 - c) určenie termínu opätovného posúdenia zdravotného stavu.

Článok III

Úhrada za opatrovateľskú službu a jej platenie

- 1.) Prijímateľ sociálnej služby je povinný platiť úhradu za opatrovateľskú službu podľa svojho príjmu a majetku. Za majetok na účely platenia úhrady za poskytovanú sociálnu službu uvedenú v § 41 zákona o sociálnych službách č. 448/2008 Z. z v znení neskorších predpisov sa považujú nehnuteľné veci a hnutel'né veci, vrátane peňažných úspor, a ak to ich povaha pripúšťa, aj práva a iné majetkové hodnoty, ktorých súčet hodnoty je vyšší ako suma 10 000,- €. Prijímateľ sociálnej služby a fyzickej osoby uvedenej v § 73 ods. 1 zákona o sociálnych službách č. 448/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov preukazujú na účely posúdenia majetok, ktorý vlastní v čase podania žiadosti o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby. Za majetok prijímateľa sociálnej služby a fyzických osôb uvedených v § 73 ods. 1 zákona o

sociálnych službách č. 448/2008 Z.z v znení neskorších predpisov možno považovať len podiel majetku pripadajúci na tohto prijímateľa sociálnej služby a na tieto osoby.

- 2.) Občan je povinný zaplatiť úhradu za opatrovateľskú službu najneskôr do 15 dní nasledujúceho kalendárneho mesiaca odo dňa poskytnutia opatrovateľskej služby mesta Veľký Meder.
- 3.) Deti nad 6 rokov, pri individuálnom posúdení zdravotného stavu dieťaťa, ktorá je odkázaná na poskytovanie sociálnej služby - opatrovateľská služba im poskytuje bezplatne.
- 4.) Úhrada za opatrovateľskú službu, spôsob jej určenia a platenia úhrady sa určuje „Zmluvou o poskytovaní opatrovateľskej služby“ v súlade s týmto nariadením.
- 5.) Celková úhrada za opatrovateľskú službu sa zaokrúhľuje na desať euro centov smerom nadol.
- 6.) Prijímateľ sociálnej služby je povinný platiť úhradu za poskytovanú opatrovateľskú službu podľa svojho príjmu a majetku. Po zaplatení úhrady za opatrovateľskú službu musí občanovi zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 1,65 násobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom (Zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).
- 7.) Ak sa príjem prijímateľa sociálnej služby posudzuje spoločne s príjmami fyzických osôb, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú, po zaplatení úhrady za opatrovateľskú službu musí zostať mesačne z ich príjmu najmenej 1,65 násobok sumy životného minima ustanovenej osobitným predpisom (Zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).
- 8.) Ak prijímateľ sociálnej služby nemá príjem alebo jeho príjem nepostačuje na platenie úhrady za sociálnu službu, môže úhradu za sociálnu službu alebo jej časť platiť aj iná osoba. Osoba podľa prvej vety môže uzatvoriť s poskytovateľom sociálnej služby zmluvu o platení úhrady za sociálnu službu.
- 9.) Ak nevznikne prijímateľovi sociálnej služby povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť a táto povinnosť nevznikne ani zaopatreným plnoletým deťom alebo rodičom, zomrie, nezaplatená úhrada za sociálnu službu alebo jej časť je pohľadávka poskytovateľa sociálnej služby, ktorá sa uplatňuje najneskôr v konaní o dedičstve.
- 10.) Úhrada za opatrovateľskú službu sa zvyšuje alebo znižuje podľa skutočného rozsahu poskytovaných úkonov opatrovateľskej služby.

Úhrada za 1 hodinu poskytovania opatrovateľskej služby na jedného prijímateľa sa určuje podľa výšky starobného dôchodku

- a) do 400,- € starobného dôchodku - 0,80 eura/hodina
- b) nad 401,- € starobného dôchodku - 1,00 eura/hodina

Článok IV

Konanie vo veci opatrovateľskej služby

- 1.) Ak má fyzická osoba záujem o poskytovanie opatrovateľskej služby, je povinná podať na mestský úrad žiadosť **na predpísanom tlačíve** o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní opatrovateľskej služby, ktorá obsahuje:
 - a) meno a priezvisko fyzickej osoby, dátum narodenia a adresu jej pobytu,
 - b) druh sociálnej služby,
 - c) potvrdenie o príjme za predchádzajúci kalendárny rok,
 - d) doklady o majetkových pomeroch,
 - e) deň začatia poskytovania opatrovateľskej služby a čas poskytovania opatrovateľskej služby,
 - f) iné doklady, ktoré sú podkladom na uzatvorenie zmluvy.
- 2.) Súčasťou žiadosti musí byť právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na opatrovateľskú službu.
- 3.) Konanie o odkázanosti na opatrovateľskú službu sa začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby o posúdení odkázanosti na opatrovateľskú službu, ktorá obsahuje meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa pobytu, rodinný stav, štátne občianstvo, druh sociálnej služby a potvrdenie poskytovateľa zdravotnej starostlivosti o nepriaznivom zdravotnom stave.
- 4.) Posudok o odkázanosti na sociálnu službu je podkladom na vydanie rozhodnutia o odkázanosti na opatrovateľskú službu.
- 5.) Ak fyzická osoba vzhľadom na svoj zdravotný stav nemôže sama podať žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu môže v jej mene a s jej súhlasom podať žiadosť aj iná fyzická osoba.
- 6.) Mesto poskytuje opatrovateľskú službu na základe písomnej zmluvy, ktorá obsahuje zákonom stanovené náležitosti, ktorú je povinné uzatvoriť podľa zákona 448/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu.
- 7.) Fyzická osoba je povinná písomne oznámiť obci do ôsmich dní zmeny v skutočnostiach rozhodujúcich na trvanie odkázanosti na opatrovateľskú službu a zmeny v príjmových pomeroch a majetkových pomeroch rozhodujúcich na určenie sumy úhrady za opatrovateľskú službu.
- 8.) Osobné údaje, ktoré spracúva obec na účely poskytovania opatrovateľskej služby sú meno a priezvisko, adresa pobytu, dátum narodenia, rodinný stav, štátne občianstvo, údaje týkajúce sa zdravia, údaje o príjme, údaje o majetku.
- 9.) Mesto vedie evidenciu o prijímateľoch opatrovateľskej služby v rozsahu predchádzajúceho odseku, súčasťou evidencie je: stupeň odkázanosti, počet hodín opatrovateľskej služby a úhrada za opatrovateľskej služby.
- 10.) Mesto vedie zoznam čakateľov na poskytovanie opatrovateľskej služby. Pri posudzovaní sa uprednostňujú čakatelia na opatrovateľku službu, ktorí nemajú

rodinných príslušníkov (deti s vyživovacou povinnosťou podľa zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov).

Článok V

Vyživovacia povinnosť

- 1.) Deti, ktoré sú schopné samy sa živiť, sú povinné zabezpečiť svojim rodičom slušnú výživu, ak to potrebujú.
- 2.) Každé dieťa plní túto vyživovaciu povinnosť takým dielom, aký zodpovedá pomeru jeho schopností a možností k schopnostiam a možnostiam ostatných detí.

Článok VI

Prechodné ustanovenia

- 1.) Poskytovateľ opatrovateľskej služby je povinný chrániť osobné údaje získané v súvislosti s konaním o poskytnutí opatrovateľskej služby v zmysle zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších zmien a doplnkov. Dotknutá osoba v zmysle zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ochrane osobných údajov“) poskytuje osobné údaje v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a voľnom pohybe takýchto údajov (ďalej len „GDPR“) a v súlade so zákonom o ochrane osobných údajov.
- 2.) Pri poskytovaní opatrovateľskej služby a stanovovaní úhrad za túto službu sa primerane použije zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov, zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov, zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.
- 3.) Fyzická osoba, ktorá vykonáva opatrovateľskú službu podľa zákona je povinná splniť podmienku dosiahnutého vzdelania, t. j. buď úplné stredné odborné vzdelanie získané v študijnom odbore so zameraním na opatrovanie alebo na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, alebo absolvovanie akreditovaného kurzu opatrovania najmenej v rozsahu 220 hodín. Fyzická osoba, ktorá do 28.02.2012 dovŕšila vek 55 rokov a vykonávala opatrovanie, ktorým sa rozumie pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby, najmenej tri roky, nie je povinná splniť podmienku ustanovenú v § 84 ods. 9 zákona o sociálnej službe č. 448/2008 Z. z.
- 4.) Pri určení rozsahu pracovného úväzku ako smernica je používaná príloha č.1 (zákonom nie je stanovená). Pri určení mzdy za vykonanú prácu sa vychádza zo zákona NR SR č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Tarifný plat za plný pracovný úväzok je prispôbený k výške minimálnej mzdy.

Článok VII

Donáška obedov a jednorazových sociálnych dávok

1. Dávka sociálnej starostlivosti môže byť poskytnutá obyvateľovi mesta v prípade sociálnej odkázanosti.
Donáška obedov je služba poskytnutá na základe fyzickej odkázanosti
2. Jednorazová dávka sociálnej starostlivosti sa poskytuje na základe písomnej žiadosti.
3. Rozhodnutie o priznaní alebo nepriznaní dávky sociálnej starostlivosti vydáva primátor mesta na základe odporúčania sociálnej komisie mestského zastupiteľstva .
4. Všetky dávky poskytnuté v zmysle tohto nariadenia majú fakultatívny charakter, čo znamená, že na ich poskytovanie občan - žiadateľ nemá právny nárok.
5. Donáška obedov je pre každého občana rovnako priznateľná, na rozdiel od priznania príspevku na obedy, nakoľko občania už využívajúci opatrovateľskú službu mesta (tak ako je uvedené v úkonoch – príprava obeda) už nemajú nárok na ďalšiu sociálnu dávku.

Článok VIII

Pojmy

Sociálna starostlivosť	-	peňažná alebo vecná dávka sociálnej starostlivosti
Vecná dávka	-	prostriedky poskytnuté v mimoriadnej životnej situácii bezplatne alebo za zvýhodnenú cenu
	-	donáška obedov za zvýhodnenú cenu
Mimoriadna životná situácia	-	narodenie dieťaťa, úmrtie blízkej osoby, neočakávaná zmena majetkového pomeru občana, prepustenie z VTOS , dlhotrvajúce nákladné liečenie a pod.
Sociálna odkázanosť	-	subjektívna úroveň sociálnej odkázanosti v rámci rodiny zistovaná sociálnou komisiou

Článok IX

1. Dávky sociálnej starostlivosti sa poskytujú ako
 - a/ jednorazová peňažná dávka
 - b/ jednorazová vecná dávka
 - c/ donáška obedov
2. Jednorazové peňažné dávky, resp. vecné dávky môžu byť poskytované:
 - a/ sociálne odkázaným rodičom starajúcim sa o nezaopatrené deti
 - b/ na úhradu zvýšených výdavkov na potreby detí spojené najmä s ich ústavnou liečbou
 - c/ v naliehavých prípadoch deťom okamžitú pomoc (osirotenie)
 - d/ na úhradu mimoriadnych nevyhnutných nákladov občanom starým a ťažko zdravotne postihnutým
 - e/ občanom v mimoriadnych, spravidla v dočasných situáciách
3. Donáška obedov je služba starým a telesne postihnutým osobám, ktorí si sami nevedia zaobstarať jedno teplé jedlo denne.

Článok X

1. Výška jednorazovej peňažnej dávky nemôže prevyšovať 100,- eur.
2. Výška jednorazovej vecnej dávky nemôže prevyšovať 100,- eur.
3. V mimoriadnych prípadoch sociálna komisia mestského zastupiteľstva môže rozhodovať inak.
4. Výšku príspevku mesta k cene dodaných obedov určuje sociálna komisia s prihliadnutím na zmenu výšky dôchodkov tak, aby príspevok mesta v tejto kapitole spravidla neprevyšoval polovicu celkových nákladov .

Článok XI

Záverečné ustanovenie

- 1.) Zmeny a doplnky (prílohy) tohto nariadenia schvaľuje Mestské zastupiteľstvo vo Veľkom Mederi.
- 2.) Dňom účinnosti tohto Všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní opatrovateľskej služby sa zrušuje Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Veľký Meder č. 170 o poskytnutí opatrovateľskej služby.
- 3.) Zruší sa: Všeobecne záväzné nariadenie mesta Veľký Meder č. 88 o sociálnej starostlivosti.
- 4.) Toto nariadenie schválilo MsZ vo Veľkom Mederi uznesením č. dňa, nadobúda právoplatnosť 15. dňom zverejnenia a nadobúda účinnosť od 1.1.2022.

Gergő Holényi
primátor mesta

ÚKONY SEBAOBSLUHY, ÚKONY STAROSTLIVOSTI O DOMÁCNOSŤ A ZÁKLADNÉ SOCIÁLNE AKTIVITY

Časť I

Seba obslužné úkony

a) Hygiena

1. osobná hygiena

– hygienická starostlivosť o jednotlivé časti tela: ruky, tvár, zuby, nechty (holenie, česanie, umývanie, make-up, odličovanie, strihanie nechtov na rukách a na nohách, aplikácia krémov, masti, prípadne medikamentov), 1 hod

2. celkový kúpeľ

– hygienická starostlivosť o celé telo vo vani, prípadne v sprche s umytím vlasov (celkový kúpeľ sa vykonáva vždy vo vani alebo v sprchovacom kúte), 30 min

b) Stravovanie a dodržiavanie pitného režimu

1. porciovanie stravy,
2. obsluha (prinesenie stravy a nápoja na dosah klienta),
3. kŕmenie a pomoc pri pití, 1 hod

c) Vyprázdňovanie močového mechúra a hrubého čreva

1. sprievod na toaletu,
2. pomoc pri vyzliekaní, obliekaní,
3. účelná očista po toalete,
4. sprievod z toalety,
5. podanie podložnej misy, močovej fľaše s následným očistením podložnej misy (fľaše),
6. ochrana osobnej a posteľnej bielizne pred znečistením (nasadenie a výmena plienky),
. 30min

d) Obliekanie, vyzliekanie

1. výber oblečenia (rozpoznanie jeho správneho vrstvenia a farieb),
2. obliekanie, obúvanie,
3. vyzliekanie, vyzúvanie, 40 min

e) Mobilita, motorika

1. sprievod pri chôdzi (chôdza po rovine, po schodoch),
2. pomoc pri vstávaní z lôžka, pomoc pri líhaní na lôžko,
3. polohovanie,
4. pomoc pri manipulácii s predmetmi (napríklad pri uchopení lyžičky, zapínaní gombíkov),
5. obsluha a premiestňovanie predmetov dennej potreby. 1 hod

Časť II

Úkony starostlivosti o svoju domácnosť

a) nákup potravín a iného drobného spotrebného tovaru,	20 min
b) príprava jedla, varenie, zohrievanie jedla,	2 hod
c) donáška jedla do domu,	30 min
d) umytie riadu,	15 min
e) bežné upratovanie v domácnosti,	30 min
f) obsluha bežných domácich spotrebičov,	20 min
g) starostlivosť o bielizeň (pranie, žehlenie),	1 hod
h) starostlivosť o lôžko,	20 min
i) vynášanie drobného odpadu do zbernej smetnej nádoby,	
j) donáška uhlia, donáška dreva, vynesenie popola, donáška vody, kúrenie vo vykurovacích telesách a ich čistenie	40 min
k) ďalšie jednoduché úkony spojené s prevádzkou a udržiavaním domácnosti (administratívne úkony spojené s vedením domácnosti, napríklad zabezpečenie úhrady platieb).	20 min

Časť III

Základné sociálne aktivity

a) sprievod

1. na lekárske vyšetrenie,	1 hod
2. na vybavenie úradných záležitostí,	1 hod
3. do školy, zo školy, do zamestnania a zo zamestnania,	3 hod
4. pri záujmových činnostiach,	2 hod

b) predčítanie pre fyzickú osobu, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, pri vybavovaní úradnej a osobnej korešpondencie a pri nakupovaní, 3 hod

c) tlmočenie

1. pre fyzickú osobu, ktorá je nepočujúca alebo fyzickú osobu, ktorá má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť, najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, pri návšteve lekára, pri záujmových činnostiach, 3 hod

2. pre fyzickú osobu, ktorá je hlucho slepá, najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, pri vybavovaní úradnej a osobnej korešpondencie a pri nakupovaní, pri návšteve lekára, pri záujmových činnostiach. 3 hod

Časť IV

Dohľad pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a pri vykonávaní základných sociálnych aktivít (ďalej len „dohľad“)

a) potreba dohľadu v určenom čase,	
b) potreba nepretržitého dohľadu.	hod/denne

Príloha č. 3

k zákonu č. 448/2008 Z. z.

A. SPÔSOB POSUDZOVANIA ODKÁZANOSTI FYZICKEJ OSOBY NA POMOC INEJ FYZICKEJ OSOBY PRI JEDNOTLIVÝCH ČINNOSTIACH

1. Stravovanie a pitný režim

Úkony stravovania

- umiestnenie jedla na tanier,
- naliatie tekutiny do pohára, šálky a schopnosť ich prenesenia,
- bezpečné prenesenie jedla a tekutín z jedného miesta na druhé,
- úprava jedla a tekutín pred konzumáciou (napríklad odstránenie a otváranie obalu, ošúpanie ovocia a zeleniny, otvorenie fľaše),
- rozdelenie (nakrájanie) potravy na menšie kúsky,
- prenesenie jedla a nápoja k ústam,
- konzumácia jedla a nápojov obvyklým spôsobom,
- rozpoznanie teploty jedla a nápojov,
- zistenie obsahu obalu s potravinami a nápojmi,
- zistenie záručnej doby z obalov potravín a nápojov,
- dávkovanie a užívanie enzýmov na trávenie podľa množstva a zloženia prijímanej potravy,
- dodržiavanie pitného režimu.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov stravovania odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch stravovania odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony stravovania samostatne

2. Vyprázdňovanie močového mechúra

Úkony vyprázdňovania močového mechúra

- presun na toaletu a z toalety,
- permanentná kontrola a pomoc pri vyprázdňovaní močového mechúra,
- manipulácia s odevom pred a po vyprázdnení a zabránenie jeho znečisteniu,
- zaujatie vhodnej polohy pri vyprázdňovaní močového mechúra (pri použití WC alebo podložnej misy, respektíve močovej fľaše),
- účelná očista po vyprázdnení močového mechúra.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov vyprázdňovania močového mechúra odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch vyprázdňovania močového

mechúra odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony vyprázdňovania močového mechúra

3. Vyprázdňovanie hrubého čreva

Úkony vyprázdňovania hrubého čreva

- presun na toaletu a z toalety,
- permanentná kontrola a pomoc vrátane masáže pri vyprázdňovaní hrubého čreva,
- manipulácia s odevom pred a po vyprázdnení a zabránenie jeho znečisteniu,
- zaujatie vhodnej polohy pri vyprázdňovaní hrubého čreva (pri použití WC alebo podložnej misy),
- účelná očista po vyprázdnení hrubého čreva.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov vyprázdňovania hrubého čreva odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch vyprázdňovania hrubého čreva odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony vyprázdňovania hrubého čreva

4. Osobná hygiena

Úkony osobnej hygieny

- umytie rúk, nôh, tváre, podpazušia, vonkajších pohlavných orgánov,
- výmena hygienických vložiek a plienok,
- vyčistenie zubov alebo zubnej protézy,
- príprava pomôcok na holenie a oholenie sa,
- česanie vlasov, umývanie a úprava vlasov,
- čistenie uší, nosa a prínosných dutín (napríklad odsávanie sekrétov horných ciest dýchacích),
- čistenie dolných ciest dýchacích (napríklad zriedenie a vykašlanie hlienov),
- čistenie, strihanie alebo opilovanie nechtov na rukách,
- čistenie, strihanie alebo opilovanie nechtov na nohách,
- make-up.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov zabezpečenia osobnej hygieny odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri troch úkonoch zabezpečenia osobnej hygieny odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony zabezpečenia osobnej hygieny

5. Celkový kúpeľ

Úkony celkového kúpeľa

- vykonanie celkového kúpeľa vrátane umytia vlasov,

- rozpoznanie teploty vody,
- použitie pomôcok na vykonanie celkového kúpeľa (špongia, šampón, sprchový gél, pemza a pod.),
- utieranie sa a krémovanie.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov celkového kúpeľa odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch celkového kúpeľa odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony celkového kúpeľa

6. Obliekanie, vyzliekanie

Úkony obliekania a vyzliekania

- výber oblečenia zodpovedajúceho situácii, prostrediu a klimatickým podmienkam,
- rozpoznanie jednotlivých častí oblečenia a ich správne vrstvenie,
- samostatné obliekanie a vyzliekanie odevu,
- obutie a vyzutie obuvi (vrátane zaviazania a rozviazania šnúrok na obuvi),
- nasadenie a zloženie spevňovacích pomôcok,
- farebné zladenie oblečenia,
- rozpoznanie čistoty odevov a obuvi.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov obliekania a vyzliekania odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch obliekania a vyzliekania odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony obliekania a vyzliekania

7. Zmena polohy, sedenie a státie

Úkony zmeny polohy, sedenia a státia

- zmena polohy tela z polohy v ľahu do polohy v sede alebo do polohy v stoji a opačne, prípadne s použitím pomôcky,
- zmena polohy zo sedu a do sedu (napríklad z vozíka do auta, z vozíka na posteľ, z vozíka na toaletu),
- zmena polohy z boku na bok, na chrbát a na brucho,
- udržanie polohy v sede aspoň 30 minút,
- státie a vydržanie v stoji aspoň 10 minút, prípadne s pridržovaním alebo s pomôckou.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov zmeny polohy, sedenia a státia odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch zmeny polohy, sedenia a státia odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony zmeny polohy, sedenia a státia

8. Pohyb po schodoch

Úkony pohybu po schodoch

- výstup a zostup zo schodov samostatne, s použitím pomôcok alebo s pomocou inej fyzickej osoby.

0 bodov = fyzická osoba nie je schopná pohybu po schodoch ani s použitím pomôcok alebo s pomocou inej fyzickej osoby,

5 bodov = fyzická osoba je pri pohybe po schodoch odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná samostatného pohybu po schodoch s použitím alebo bez použitia pomôcok

9. Pohyb po rovine

Úkony pohybu po rovine

- chôdza aspoň 50 krokov bez pomoci s možnosťou použitia pomôcok - barla, palica, chodítko, G-aparát, alebo pohyb s vozíkom minimálne 50 metrov bez pomoci,
- udržanie požadovaného smeru chôdze alebo pohybu s vozíkom,
- chôdza alebo pohyb s vozíkom okolo prekážok alebo cez prekážky.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov pohybu po rovine odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri jednom úkone pohybu po rovine odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony pohybu po rovine

10. Orientácia v prostredí

Úkony orientácie v prostredí

- orientovanie sa v priestore bytu alebo domu,
- orientovanie sa v blízkom okolí bytu, domu, školy, miesta výkonu zamestnania,
- orientovanie sa v neznámom prostredí,
- orientovanie sa v cestnej premávke,
- poznávanie blízkych osôb,
- opustenie bytu, domu alebo zariadenia, v ktorom je fyzická osoba ubytovaná,
- návrat do bytu, domu alebo zariadenia, v ktorom je fyzická osoba ubytovaná,
- rozlišovanie zvukov a ich smeru,
- rozpoznávanie času, orientovanie sa v čase,

- rozlišovanie jednotlivých priestorov bytu alebo domu alebo zariadenia, v ktorom je fyzická osoba ubytovaná.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov orientácie v prirodzenom prostredí odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch orientácie v prirodzenom prostredí odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony orientácie v prirodzenom prostredí

11. Dodržiavanie liečebného režimu

Úkony dodržiavania liečebného režimu

- dodržiavanie pokynov ošetrojúceho lekára,
- rozpoznanie správneho lieku, správnej dávky a príprava lieku,
- pravidelné užívanie liekov a aplikácia mastí,
- aplikácia podkožných injekcií (napríklad inzulínu),
- dodržiavanie diéty.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov dodržiavania liečebného režimu odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch dodržiavania liečebného režimu odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony dodržiavania liečebného režimu

12. Potreba dohľadu

Úkony dohľadu

- dohľad pri činnostiach uvedených v bodoch 1 až 11.

0 bodov = fyzická osoba je odkázaná na nepretržitý dohľad pri väčšine činností alebo fyzická osoba s cystickou fibrózou je odkázaná na dohľad minimálne pri štyroch činnostiach

5 bodov = fyzická osoba je odkázaná na dohľad počas dňa minimálne pri troch činnostiach

10 bodov = fyzická osoba nie je odkázaná na dohľad pri žiadnej z činností

**B. ZARADENIE DO STUPŇA ODKÁZANOSTI FYZICKEJ OSOBY NA POMOC INEJ FYZICKEJ OSOBY
NA ZÁKLADE DOSIAHNUTÝCH BODOV A URČENIE ROZSAHU ODKÁZANOSTI**

Stupeň	Počet bodov	Priemerný rozsah odkázanosti (hod./deň)	Priemerný rozsah odkázanosti (hod./mesiac)
I.	105 - 120	0	0
II.	85 - 104	2 - 4	60 - 120
III.	65 - 84	4 - 6	120 - 180
IV.	45 - 64	6 - 8	180 - 240
V.	25 - 44	8 - 12	240 - 360
VI.	0 - 24	viac ako 12	viac ako 360

Príloha č. 4

k zákonu č. 448/2008 Z. z.

**ÚKONY SEBAOBSLUHY, ÚKONY STAROSTLIVOSTI
O DOMÁCNOSŤ A ZÁKLADNÉ SOCIÁLNE AKTIVITY**

Časť I

Seba obslužné úkony

a) Hygiena

1. osobná hygiena

- hygienická starostlivosť o jednotlivé časti tela: ruky, tvár, zuby, nechty (holenie, česanie, umývanie, make-up, odličovanie, strihanie nechtov na rukách a na nohách, aplikácia krémov, masti, prípadne medikamentov),

2. celkový kúpeľ

- hygienická starostlivosť o celé telo vo vani, prípadne v sprche s umytím vlasov (celkový kúpeľ sa vykonáva vždy vo vani alebo v sprchovacom kúte),

b) Stravovanie a dodržiavanie pitného režimu

1. porciovanie stravy,

2. obsluha (prinesenie stravy a nápoja na dosah klienta),

3. kŕmenie a pomoc pri pití,

c) Vyprázdňovanie močového mechúra a hrubého čreva

1. sprievod na toaletu,

2. pomoc pri vyzliekaní, obliekaní,

3. účelná očista po toalete,

4. sprievod z toalety,

5. podanie podložnej misy, močovej fľaše s následným očistením podložnej misy (fľaše),
6. ochrana osobnej a posteľnej bielizne pred znečistením (nasadenie a výmena plienky),
- d) Obliekanie, vyzliekanie
 1. výber oblečenia (rozpoznanie jeho správneho vrstvenia a farieb),
 2. obliekanie, obúvanie,
 3. vyzliekanie, vyzúvanie,
- e) Mobilita, motorika
 1. sprievod pri chôdzi (chôdza po rovine, po schodoch),
 2. pomoc pri vstávaní z lôžka, pomoc pri líhaní na lôžko,
 3. polohovanie,
 4. pomoc pri manipulácii s predmetmi (napríklad pri uchopení lyžičky, zapínaní gombíkov),
 5. obsluha a premiestňovanie predmetov dennej potreby.
- f) dodržiavanie liečebného režimu
 1. v domácom prostredí
 - 1.1. nákup liekov, podávanie liekov a aplikácia mastí,
 - 1.2. kontrola glykémie glukomerom,
 - 1.3. odmeranie krvného tlaku, pulzu a telesnej teploty,
 - 1.4. aplikácia liečiva subkutánne (napríklad inzulínu),
 - 1.5. polohovanie,
 2. v zariadení
 - 2.1. nákup liekov,
 - 2.2. polohovanie.

Časť II

Úkony starostlivosti o svoju domácnosť

- a) nákup potravín a iného drobného spotrebného tovaru,
- b) príprava jedla, varenie, zohrievanie jedla,
- c) donáška jedla do domu,
- d) umytie riadu,
- e) bežné upratovanie v domácnosti,
- f) obsluha bežných domácich spotrebičov,
- g) starostlivosť o bielizeň (pranie, žehlenie),
- h) starostlivosť o lôžko,
- i) vynášanie drobného odpadu do zbernej smetnej nádoby,
- j) donáška uhlia, donáška dreva, vynesenie popola, donáška vody, kúrenie vo vykurovacích telesách a ich čistenie,
- k) ďalšie jednoduché úkony spojené s prevádzkou a udržiavaním domácnosti (administratívne úkony spojené s vedením domácnosti, napríklad zabezpečenie úhrady platieb).

Časť III

Základné sociálne aktivity

- a) sprievod
 1. na lekárske vyšetrenie,
 2. na vybavenie úradných záležitostí,
 3. do školy, zo školy, do zamestnania a zo zamestnania,

4. pri záujmových činnostiach,

b) predčítanie pre fyzickú osobu, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, pri vybavovaní úradnej a osobnej korešpondencie a pri nakupovaní,

c) tlmočenie

1. pre fyzickú osobu, ktorá je nepočujúca alebo fyzickú osobu, ktorá má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť, najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, pri návšteve lekára, pri záujmových činnostiach,

2. pre fyzickú osobu, ktorá je hlucho slepá, najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, pri vybavovaní úradnej a osobnej korešpondencie a pri nakupovaní, pri návšteve lekára, pri záujmových činnostiach.

Časť IV

Dohľad pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a pri vykonávaní základných sociálnych aktivít (ďalej len "dohľad")

a) potreba dohľadu v určenom čase,

b) potreba nepretržitého dohľadu.